

Слухання з питань реформування вітчизняної природоохоронної галузі

16 грудня 2015 р. у Комітеті Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи відбулися слухання на тему: «Реформування природоохоронної галузі: зміна системи нагляду за дотриманням законодавства».

Участь в обговоренні взяли народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України, громадських організацій.

Під час слухань було констатовано, що нинішній стан довкілля в Україні свідчить про недосконалість наявної системи нагляду за дотриманням чинного природоохоронного законодавства, а робота відповідних державних наглядових органів потребує суттєвих змін. Учасниками було зазначено, що реформування системи управління довкіллям має передбачати застосування комплексного підходу. Необхідність змін у вказаній галузі постає і з огляду на відповідні положення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, згідно з якими посилення природоохоронної діяльності в нашій державі має забезпечуватися шляхом підвищення її ефективності.

Свою позицію з теми слухань у парламентському комітеті висловив і директор Інституту еволюційної екології НАН України академік В. Радченко. Він, зокрема, зазначив, що особливу увагу слід приділяти професійності та порядності кандидатів на посади в державних органах, які займаються здійсненням нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства, а також фінансуванню цих установ. Інакше будь-які спроби реформування галузі не дадуть бажаного результату. Академік В. Радченко також наголосив на необхідності створення загальнодержавної програми відродження спеціальності «грунтознавство», фахівців з якої, за словами вченого, готують лише в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Як підкреслив академік, якщо раніше у структурі багатьох вищих навчальних закладах нашої держави функціонували біолого-грунтознавчі факультети, то нині в Україні катастрофічно бракує спеціалістів, здатних проводити бонітування ґрунтів, тобто оцінювання якості ґрунтів за їх основними природними властивостями, які впливають на врожайність сільськогосподарських культур. До того ж немає відповідних лабораторій. Тому, наприклад, дуже складно з'ясувати шкоду, завдану ґрунтам унаслідок їх виснаження при вирощуванні деяких сільськогосподарських культур, зокрема олійних.

На думку В. Радченка, державний нагляд за дотриманням чинного національного законодавства у природоохоронній галузі має здійснювати незалежна структура – правоохоронний орган із широкими повноваженнями, який підпорядковувався б безпосередньо Кабінету Міністрів України та містив

у своєму складі воєнізований підрозділ – службу охорони природно-заповідного фонду. Вчений наголосив, що саме такі пропоновані ним особливості цього наглядового органу покликані забезпечити ефективну боротьбу з незаконним вирубуванням лісів, незаконним добуванням бурштину та іншими видами протиправної діяльності, яка завдає шкоди довкіллю.

Академік В. Радченко також підкреслив, що вкрай недостатньою є державна підтримка природно-заповідних територій – передусім природних і біосферних заповідників. Тому, зважаючи на це, потрібно широко залучати до їх фінансування кошти Державного фонду охорони навколишнього природного середовища.

Відеозапис слухань доступний за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=jLf8Gp5vt0w> *(Слухання з питань реформування вітчизняної природоохоронної галузі // Національна академія наук України (http://g.ua/N17Q). – 2015. – 29.12).*